

Загальні заходи правового режиму надзвичайного стану:

- встановлення особливого режиму в'їзду і виїзду, а також - обмеження свободи пересування по території, де вводиться надзвичайний стан; обмеження руху транспортних засобів та їх огляд;

- посилення охорони громадського порядку та об'єктів, що забезпечують життєдіяльність населення та народного господарства;

- заборона проведення масових заходів, крім заходів, заборона на проведення яких встановлюється судом;

- заборона страйків;

Різниця між режимами надзвичайного та воєнного стану.

1. Воєнний стан пов'язаний суто з військовими діями в разі збройної агресії проти України, **надзвичайний** — з низкою **інших обставин**, як аварії природного і техногенного характеру, захоплення важливих держоб'єктів чи установ, спроба захопити владу, масові теракти, потреба відновити конституційний лад на певній території.

2. На відміну від надзвичайного стану, який, за законодавством, **не може тривати довше як 60 днів**, закон **не встановлює максимальної тривалості воєнного стану**. Однак в указі про його запровадження має бути вказано, на який саме час цей стан вводять.

3. Законодавство України прописує різну роль збройних сил у цих двох правових режимах. В умовах надзвичайного стану армія відіграє роль підтримки порядку і не має повноважень на ведення бойових дій. В умовах воєнного стану їм відводять головну роль.

Спільне між режимами надзвичайного та воєнного стану- Обидва правові режими передбачають низку спеціальних заходів, а саме запровадження комендантської години на відповідній території, обмеження пересування (наприклад, перекриття доріг і закриття аеропортів), особливий режим в'їзду й виїзду з міст, організація блокпостів з перевіркою документів у громадян, заборона проведення будь-яких виборів, референдумів, страйків та масових акцій.

Воєнний стан, як і надзвичайний, можуть запроваджувати або на всій території країни, або в окремих її регіонах — це має бути чітко зазначено в президентському указі.

Навчально-методичний
центр цивільного захисту та
безпеки життєдіяльності
Чернівецької області

ІНФОРМУЄ...

Надзвичайний та воєнний стан:
в чому різниця і що спільного ?

Адреса НМЦ ЦЗ та БЖД
Чернівецької області:

58001, м. Чернівці, вул. Кордуби, 9,
т. (0372) 57-75-17, ф. (0372) 52-47-48,

<http://www.nmc.cv.ua>

e-mail: nmc.chernivtsi@mns.gov.ua,

metodcv_nmc@ukr.net

(методичний кабінет)

Розповсюджується безкоштовно !

пам'ятка населенню

Чернівці

Надзвичайний стан – це особливий правовий режим, який може тимчасово вводиться в Україні чи в окремих її місцевостях під час виникнення надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру не нижче загальнодержавного рівня, що зумовили чи можуть зумовити людські та матеріальні втрати, створюють загрозу життю й здоров'ю громадян, або під час спроби захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу шляхом насильства й передбачає надання відповідним органам влади, військовому командуванню та органам місцевого самоврядування відповідно до Закону України

Введення надзвичайного стану має на меті усунення загрози та ліквідацію особливо тяжких надзвичайних ситуацій техногенного або природного характеру, нормалізацію обстановки, відновлення правопорядку за спроб захоплення державної влади чи зміни конституційного ладу шляхом насильства, для відновлення конституційних прав і свобод громадян, а також прав і законних інтересів юридичних осіб, створення умов для нормального функціонування органів державної влади і органів місцевого самоврядування.

Надзвичайний стан в Україні може бути **введено на строк** не більш як **30 діб** і **не більш як 60 діб** в окремих її місцевостях. У разі необхідності надзвичайний стан може бути продовжений Президентом України, але не більш як на **30 діб**.

У місцевостях, де ведуться бойові дії, запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану покладають безпосередньо на військове командування. Всі органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, об'єднання громадян, а також самі громадяни зобов'язані сприяти військовому командуванню в запровадженні та

здійсненні заходів правового режиму воєнного стану на відповідній території.

Воєнний стан – особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню й органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози та забезпечення національної безпеки, а також тимчасове, обумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини й громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень.

Загальні заходи правового режиму воєнного стану:

- запроваджувати трудову повинність для працездатного населення, не залученого до роботи в оборонній сфері та сфері його життєзабезпечення і незаброньованого за підприємствами, установами та організаціями на період мобілізації та воєнного часу, з метою залучення до виконання робіт, які мають оборонний характер;
- вилучати для тимчасового використання необхідне для потреб оборони майно міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, територіальних громад, підприємств, установ і організацій усіх форм власності та громадян;
- встановлювати охорону важливих об'єктів національної економіки України, які забезпечують життєдіяльність населення;
- запроваджувати комендантську годину та встановлювати спеціальний режим світломаскування;

- встановлювати особливий режим в'їзду і виїзду, обмежувати свободу пересування громадян, іноземців та осіб без громадянства, а також рух транспортних засобів;
- перевіряти документи у громадян, а в разі потреби проводити огляд речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян, за винятком обмежень, встановлених Конституцією України;
- порушувати питання про заборону діяльності політичних партій, громадських організацій, якщо вона загрожує суверенітету, національній безпеці України, її державній незалежності і територіальній цілісності, життю громадян;
- здійснювати контроль за роботою підприємств зв'язку, поліграфічних підприємств, видавництва, телерадіоорганізацій, театральних, концертно-видовищних та інших підприємств, установ і організацій культури, використовувати місцеві радіостанції, телевізійні центри та друкарні для військових потреб і проведення роз'яснювальної роботи серед військ і населення;
- забороняти торгівлю зброєю, сильнодіючими хімічними і отруйними речовинами, а також алкогольними напоями та речовинами, виробленими на спиртовій основі;
- вилучати у громадян вогнепальну зброю та боєприпаси, холодну зброю, а у підприємств, установ і організацій також навчальну та бойову техніку, вибухові, радіоактивні речовини і матеріали, сильнодіючі хімічні та отруйні речовини;
- встановлювати для фізичних та юридичних осіб військово-квартирну повинність із розквартирування військовослужбовців та розміщення військових частин, підрозділів і установ;
- проводити евакуацію населення з місць і районів, небезпечних для проживання.

